

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการคือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังต่อไปนี้ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “สถาบันอุดมศึกษา” และแก้ไขเพิ่มเติม องค์ประกอบของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๑๑) (๒) แก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖) (๓) แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่กำหนดผู้บังคับบัญชาของอธิการบดีซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ วรรคสี่) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน โดยเมื่อครบกำหนด ๔๕ วันแล้ว คณะกรรมการวิสามัญหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๑๕ วัน (ครั้งที่ ๑) โดยที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๑) ออกไปอีก ๑๕ วัน ต่อมา คณะกรรมการวิสามัญหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๑๙ วัน (ครั้งที่ ๒) โดยที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๒) ออกไปอีก ๑๙ วัน เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุ ระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

๑. [พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗](#)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๗๐ ก วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ หน้า ๓๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาจะต้องมารวมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แต่เนื่องจากข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอยู่ภายใต้ระบบการบริหารงานบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ ก.ม. ก.ค. และ ก.พ. ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีความเสมอภาค เป็นเอกเทศ และสอดคล้องกับภารกิจโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ จึงสมควรกำหนดให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยให้คณาจารย์และบุคลากรที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามของคำว่า “ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” “สภาสถาบันอุดมศึกษา” “สถาบันอุดมศึกษา” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๒. หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๗ – มาตรา ๑๐)

๒.๑ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

๒.๒ กำหนดอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษหรือเงินเพิ่มพิเศษ รวมถึงเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด

๒.๓ กำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะกำหนดให้มีวันหยุดพิเศษเฉพาะกรณีเพิ่มขึ้นตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาก็ได้

๒.๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

๓. หมวด ๒ คณะกรรมการ (มาตรา ๑๑ – มาตรา ๑๗)

๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนสถาบันอุดมศึกษา หรือ “ก.พ.อ.” โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน และประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด ซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

๓.๒ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวาระและตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด เช่น ตาย ลาออก เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นต้น (มาตรา ๑๓)

๓.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.อ. อาทิ มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น (มาตรา ๑๔) นอกจากนี้ ก.พ.อ. มีอำนาจตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนได้ (มาตรา ๑๖)

๓.๔ กำหนดการประชุมของ ก.พ.อ. องค์กรประชุมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

๓.๕ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

๔. หมวด ๓ การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุและการแต่งตั้ง (มาตรา ๑๘ – มาตรา ๓๔)

๔.๑ ตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดตำแหน่งโดยเฉพาะ ตำแหน่งวิชาการ ตำแหน่งประเภทบริหาร และตำแหน่งประเภททั่วไป ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๔.๒ ตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์หรือรองศาสตราจารย์ อาจให้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงอายุครบหกสิบห้าปี

๔.๓ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดกรอบของตำแหน่ง อันดับเงินเดือนของตำแหน่ง และจำนวนข้าราชการ รวมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งซึ่งให้กำหนดคราวละสี่ปี

๔.๔ กำหนดหลักเกณฑ์การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการโดยสอบแข่งขัน หรือคัดเลือก ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๔.๕ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้อธิการบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง เว้นแต่การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้รัฐมนตรีนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นอกจากนี้ การรับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

๔.๖ การโอนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสามารถกระทำได้ตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนด (มาตรา ๓๒)

๔.๗ การขอกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา การนับวันรับราชการ และเงินเดือนที่จะได้รับของผู้ขอกลับเข้ารับราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

๕. หมวด ๔ การเลื่อนขั้นเงินเดือน (มาตรา ๓๕ – มาตรา ๓๖)

๕.๑ ให้อธิการบดีมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนตามข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา

๕.๒ สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการที่ถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๖. หมวด ๕ วินัยและการรักษาวินัย (มาตรา ๓๗ – มาตรา ๔๘)

๖.๑ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เที่ยงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ การปฏิบัติหรือการละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การรายงานเท็จ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นอกจากนี้ การกลั่นแกล้ง การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ นักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือประชาชนอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เป็นต้น

๖.๒ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัยหรือผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้

๖.๓ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก

๗. หมวด ๖ การดำเนินการทางวินัย (มาตรา ๔๙ – มาตรา ๕๔)

๗.๑ การตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนเบื้องต้นว่าการกล่าวหาอันมีหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับออกตามมาตรา ๑๗

๗.๒ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๕๒)

๘. หมวด ๗ การออกจากราชการ (มาตรา ๕๕ – มาตรา ๖๐)

๘.๑ กำหนดกรณีข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการ เช่น ตาย หรือพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือได้รับอนุญาตให้ลาออก เป็นต้น ซึ่งวิธีการลาออก การอนุญาตให้ลาออก และการยับยั้งการลาออก ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

๘.๒ การลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งเทียบเท่าระดับ ๑๐ ขึ้นไป และตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย

๘.๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ให้รายงานสภาสถาบันอุดมศึกษาทราบ ซึ่งหากสภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผู้บังคับบัญชาซึ่งส่งลงโทษมิได้ดำเนินการทางวินัยจะสั่งให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนการดำเนินการและสั่งการใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้

๙. หมวด ๘ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (มาตรา ๖๑ – มาตรา ๖๕)

๙.๑ สิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.อ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง เมื่อข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก โดยให้ ก.พ.อ. พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน นอกจากนี้ยังมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

๙.๒ สิทธิร้องทุกข์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งถึงการกระทำ หรือได้รับคำสั่งหากข้าราชการพลเรือนสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา (มาตรา ๖๓)

๑๐. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๖๖ – มาตรา ๗๗)

๑๐.๑ ให้ดำเนินการให้มี ก.พ.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังไม่มี ก.พ.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.ม. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ ทำหน้าที่ ก.พ.อ. ไปพลางก่อน

๑๐.๒ กำหนดองค์ประกอบของกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๔) ในระหว่างที่ยังมีมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่าห้าแห่ง

๑๐.๓ ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖๗ ไม่น้อยกว่าห้าแห่ง ให้กรรมการตามมาตรา ๖๗ (๒) (๔) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งในสิ้นปีที่มีมหาวิทยาลัยน้อยกว่าห้าแห่ง และให้กรรมการตามมาตรา ๖๗ (๑) (๓) และ (๕) อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

๑๐.๔ ในวาระเริ่มแรกจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๑ (๓) จากผู้ซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๔) และ (๕) เสนอแนะ

๑๐.๕ ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมิให้นำมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับและให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ อาจได้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้ จนมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์

๑๐.๖ ข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และมีตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

๑๐.๗ การใดอยู่ในระหว่างดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือนสามัญในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย การดำเนินการต่อไปสำหรับกรณีนั้นให้เป็นไปตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๘ ก วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๓๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบางส่วนไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันสมควรปรับปรุงการกำหนดระบบตำแหน่งและประเภทตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์การต่อเวลาราชการของผู้ดำรงตำแหน่งวิชาการเสียใหม่เพื่อให้การต่อเวลาราชการเป็นไปตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้สมควรที่จะให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนของอธิการบดีและบทบัญญัติเพื่อรองรับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ “พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องพิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้ง

เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดอัตราเงินเดือนค่าตอบแทนที่ควรได้รับ และตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้อธิการบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง เว้นแต่การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) และตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามมาตรา ๑๘ (ค) (๑) ให้รัฐมนตรีนำเสนอ นายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (มาตรา ๗)

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องการเลื่อนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาขึ้น แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด (มาตรา ๘)

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ (๑) แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด (มาตรา ๙)

๘. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เกี่ยวกับเรื่องการเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดีให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน (มาตรา ๑๐)

๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) และตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามมาตรา ๑๘ (ค) (๑) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ (มาตรา ๑๑)

๑๐. ให้เพิ่มความเป็นหมวด ๙ การบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา มาตรา ๖๕/๑ และมาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เกี่ยวกับเรื่อง การกำหนดตำแหน่ง ระบบการจ้าง การบรรจุและการแต่งตั้ง อัตราค่าจ้างและค่าตอบแทน เงินเพิ่ม และสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่ง การเปลี่ยนและการโอนย้ายตำแหน่ง การลา จรรยาบรรณ วินัยและการรักษาวินัย

การดำเนินการทางวินัย การออกจากงาน การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ และการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ หรือตำแหน่งอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา ๖๕/๑ ได้ (มาตรา ๑๒)

๑๑. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับและให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษาไม่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ โดยการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด และในระหว่างการต่อเวลาราชการดังกล่าว ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้ (มาตรา ๑๓)

๑๒. บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลาราชการตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๔)

๑๓. ในระหว่างที่ยังมิได้มีการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ การกำหนดตำแหน่งการแต่งตั้ง และการเลื่อนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น ให้เป็นไปตามประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๕)

๑๔. ในระหว่างที่ยังมิได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ยังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๖)

๓. [พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา \(ฉบับที่ ๓\) พ.ศ. ๒๕๕๙](#)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๕๓ ก วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ หน้า ๒๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของคณะกรรมการเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับระบบการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยแก้ไขจากคำว่า “เลื่อนขึ้นเงินเดือน” เป็นคำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และแก้ไขคำว่า “ลดขึ้นเงินเดือน” เป็นคำว่า “ลดเงินเดือน” จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมการตั้งคณะกรรมการของ ก.พ.อ. โดยกำหนดให้ ก.พ.อ. มีอำนาจตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติตามที่ ก.พ.อ. มอบหมาย แล้วเสนอ ก.พ.อ. เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบก็ได้ และให้ ก.พ.อ. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการแต่งตั้งการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ รวมทั้งการประชุมคณะกรรมการ (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๒. เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.ร.” เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ รวมทั้งออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ดังต่อไปนี้

๒.๑ องค์ประกอบ ก.อ.ร. ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๓) คนหนึ่ง ซึ่ง ก.พ.อ. มอบหมาย เป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง ก.พ.อ. แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นกรรมการใน ก.พ.อ. และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านบริหารการอุดมศึกษา ด้านกฎหมาย และด้านบริหารงานบุคคล จำนวนไม่เกินห้าคน โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๑)

๒.๒ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก ก.พ.อ. มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ และถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๒ และมาตรา ๑๗/๓)

๒.๓ อำนาจหน้าที่ ก.อ.ร. มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๒ และพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๓ รวมทั้งออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๔)

๒.๔ การตั้งคณะอนุกรรมการ กำหนดให้ ก.อ.ร. มีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่ ก.อ.ร. มอบหมาย แล้วเสนอ ก.อ.ร. เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบก็ได้ และให้ ก.อ.ร. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ รวมทั้งการประชุมของคณะอนุกรรมการ (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๕)

๒.๕ การประชุมของ ก.อ.ร. ให้นำเรื่องการประชุมของ ก.พ.อ. มาใช้บังคับกับประชุมของ ก.อ.ร. โดยอนุโลม (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๖)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.อ.ร. ดังต่อไปนี้

๓.๑ ตัดอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของ ก.พ.อ. ออก (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ (๓))

๓.๒ แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดให้ข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.อ.ร. กำหนด (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ วรรคสาม)

๓.๓ แก้ไขคำว่า “ก.พ.อ.” ในหมวด ๘ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ เป็นคำว่า “ก.อ.ร.” ทุกแห่ง (มาตรา ๗ แก้ไขถ้อยคำในหมวด ๘)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้ผู้ร้องทุกข์ที่ไม่พอใจในผลการพิจารณาวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษามีได้พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน ให้มีสิทธิเสนอเรื่องร้องทุกข์ต่อ ก.อ.ร. แล้วให้ ก.อ.ร. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน หากผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในผลการพิจารณาวินิจฉัยของ ก.อ.ร. หรือในกรณีที่ ก.อ.ร. มิได้พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓)

๕. ตัดเรื่องการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ออก (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕)

๖. แก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับระบบการเลื่อนเงินเดือนและข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยแก้ไขคำว่า “เลื่อนขั้นเงินเดือน” และคำว่า “ลดขั้นเงินเดือน” ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นคำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และคำว่า “ลดเงินเดือน” ทุกแห่ง รวมทั้งกำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้คำว่า “เลื่อนขั้นเงินเดือน” และคำว่า “ลดขั้นเงินเดือน” ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้ใช้คำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และคำว่า “ลดเงินเดือน” แทน (มาตรา ๑๐)

๗. บทเฉพาะกาลตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดรองรับการดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามกฎหมายเดิม ดังต่อไปนี้

๗.๑ กำหนดให้ดำเนินการให้มี ก.อ.ร. ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยในระหว่างที่ยังไม่มี ก.อ.ร. ให้ ก.พ.อ. ทำหน้าที่ ก.อ.ร. ไปพลางก่อน (มาตรา ๑๑)

๗.๒ กำหนดให้ ก.พ.อ. พิจารณาเรื่องอุทธรณ์ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะแล้วเสร็จ (มาตรา ๑๒)

๗.๓ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้นำข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๓)

๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๓ ก วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาโทษแก่ข้าราชการที่ถูกร้องการตรวจสอบการทุจริต ซ้ำมูลความผิดหลังจากออกจากราชการแล้วในบางกรณี ไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ซ้ำมูลได้ ดังนั้น สมควรให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ซึ่งมีกรณีที่มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาไว้ก่อนออกจากราชการ ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ ถ้าเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาหลังจากที่ออกจากราชการ ถ้าเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจากที่ออกจากราชการแล้ว ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ เว้นแต่กรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งสามารถดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ นั้น จะต้องลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ กรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการไปแล้ว เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปี นับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์กรพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษแล้วแต่กรณี (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๓)

๒. กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใด ซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินกิจการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๓/๑)

๕. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๖๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการประเภทต่าง ๆ ได้กำหนดให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทรูปนั้น ๆ มีอำนาจเสนอมาตรการเยียวยาให้ข้าราชการได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนดได้ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังไม่มีบทบัญญัติ เช่นว่านั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษามีอำนาจเสนอมาตรการเยียวยาให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับเงินเดือนหรือ เงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรมตามควรแก่กรณี เช่นเดียวกับข้าราชการประเภทอื่น ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวให้คำนึงถึงเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่ง ของข้าราชการประเภทอื่นประกอบด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ คือ กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) อาจกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับการเยียวยา ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น โดยให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม ตามที่เห็นสมควรเป็นกรณีๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๓)

๖. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๗ ก วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๑๐๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “สถาบันอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน ““สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่มีชื่อ ส่วนราชการ ” (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ” (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.อ.” ประกอบด้วย (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นประธาน (๒) ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และเลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง (๓) กรรมการซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าแปดคน แต่ไม่เกินสิบคน (๔) กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา สองคน อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษา สองคน และผู้แทนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสองคน เป็นกรรมการ (๕) รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมซึ่งปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม (๓) ต้องดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ หรือไม่ต่ำกว่าอธิบดี หรือเป็นผู้บริหารจากภาคเอกชนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานเป็นที่ประจักษ์และไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกฎหมายหรือด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ให้ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม (๓) ให้รัฐมนตรีดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง การได้มาซึ่งกรรมการตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและอธิการบดีสถาบันอุดมศึกษา ตาม (๔) จะต้องไม่มาจากสถาบันอุดมศึกษาเดียวกัน ”(มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ให้รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมซึ่งปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ ” (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ในกรณีอธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย
คำว่าผู้บังคับบัญชาตามมาตรานี้ ให้หมายถึงผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ” (มาตรา ๗)

๖. ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (มาตรา ๘)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ